

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3094/2022. (III. 10.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.123/2021/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Egy gazdasági társaság indítványozó jogi képviselője (Ferkócza Ügyvédi Iroda) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó kérelme arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Kúria Kfv.I.35.123/2021/5. számú ítélete sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, E) cikk (1)–(3) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését, és ezért azt semmisítse meg.
- [2] Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege az alábbiak szerint foglalható össze az Alkotmánybíróság számára rendelkezésre bocsátott iratanyag alapján.
- [3] 1.1. Az indítványozó önadózóként teljesítette az egyes ágazatokat terhelő különadóról szóló 2010. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Áktv.) szerinti bolti kiskereskedelmi tevékenységet végzők különadóját 2010–2012. adóévekre. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adózók Adóigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) valamennyi adónem és költségvetési támogatás tekintetében bevallások utólagos ellenőrzését folytatta le az indítványozónál 2010–2012. adóévek vonatkozásában. Az ellenőrzés 2015. március 4-én kezdődött. Ennek során 2015. augusztus 10-én az indítványozó az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) C-384/12. számú, 2014. február 5-én kelt ügyben (a továbbiakban: Hervis-ügy) hozott ítéletére hivatkozva kérte, hogy az adóhatóság az ellenőrzés során a javára állapítson meg adókülönbözetet, mert a Hervis-ügyben kifejtett jogértelmezés alapján magasabb összegű adót fizetett, mint amennyit fizetnie kellett volna. Az elsőfokú adóhatóság az indítványozó javára nem állapított meg adókülönbözetet.
- [4] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (a továbbiakban: másodfokú adóhatóság) 2154078389 számú határozatával az elsőfokú határozatot megsemmisítette és az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására utasította.
- [5] A megismételt ellenőrzési eljárásban az elsőfokú adóhatóság 2017. május 19. napján hozott 2140274719 iktatószámú határozatában az ellenőrzéssel érintett évek vonatkozásában összesen 366 849 000 Ft adókülönbözetet állapított meg az indítványozó javára a különadó adónemben. E határozat fellebbezés hiányában első fokon jogerőssé vált 2017. május 19-én.
- [6] 1.2. 2017. november 22-én az indítványozó kérelmet terjesztett elő az elsőfokú adóhatóságnál, amelyben az előbbi adókülönbözetre jutó kamatösszeg megállapítását és kiutalását kérte az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: régi Art.) 124/C. § (6) bekezdésére hivatkozással, amely a jegybanki alapkamattal azonos mértékű kamatról rendelkezik. A kérelmet az elsőfokú adóhatóság több ok miatt elutasította. Ezek egyike az volt, hogy az indítványozó elmulasztotta a régi Art. előbbi szakaszának (2) bekezdésében rögzített 180 napos határidőt.
- [7] Az indítványozó fellebbezésére eljáró másodfokú adóhatóság 2235494235 számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta. Indokolásában megerősítette, hogy a Hervis-ügy kelte és az indítványozó 2015. augusztus 10-én benyújtott kérelme között jóval több, mint 180 nap telt el, ami a régi Art. 124/C. § (2) bekezdésén túli. Ezért, és más okok miatt sem jogszerű az indítványozó kamat iránti igénye.
- [8] Az indítványozó felperesként kereseti kérelmet nyújtott be az előbbi másodfokú határozattal szemben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: KMB), amely azt elutasította 22.K.32.113/2018/7. számú ítéletével. A KMB indokolásában rögzítette, hogy az indítványozó a keresetváltoztatás tilalmába ütköző

módon bővítette a régi Art. 124/C. § (6) bekezdése szerinti kamatigény érvényesítését a jegybanki alapkamat kétszeresével számolt késedelmi kamatra vonatkozó igényével, ezért ezen utóbbi kérelem nem volt érdemben elbírálható. Keresetében ugyan több jogilag helyes előadást tett az indítványozó, a régi Art. 124/C. § (2) bekezdésében rögzített határidőt elmulasztotta, mert annak kezdő időpontja – a másodfokú adóhatósági határozatban írtakkal egyezően – az EUB Hervis-ügyben hozott döntésének kelte, nem pedig a Kúria Kfv.I.35.116/2015/8. számú ítéletének kelte (2015. szeptember 24.), amely az indítványozó érvelése szerint a véglegesség igényével vont le az EUB döntéséből fakadó következtetéseket a magyar adójogra nézve. Az indítványozó azon előadására, miszerint a magyar szabályozás és hatósági gyakorlat ellentétes az uniós jog két elvével (tényleges érvényesülés és egyenértékűség), a KMB azt a választ adta, hogy ezek „nem sérültek, mert a felperesnek a magyar jog által szabályozott eljárási keretek között megvolt a lehetősége kamatigény érvényesítésére” (KMB 22.K.32.113/2018/7. számú ítélete, 9. oldal). Erre tekintettel elutasította az előzetes döntéshozatal kezdeményezésére szóló indítványozói kérelmet is.

- [9] 1.3. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a KMB jogerős ítéletével szemben, amelyet a Kúria Kfv.I.35.123/2021/5. számú ítéletével elutasított. A Kúria indokolásában megállapította, hogy a keresetváltoztatás tilalmát a KMB helyesen értelmezte és alkalmazta. A régi Art. 124/C. § (6) bekezdése biztosítja a kamatot, amennyiben a kérelmet határidőben nyújtják be. E határidőt azonban az indítványozó elmulasztotta, mert a 180 napot az EUB ítéletétől kell számítani, amihez képest a késedelem egyértelműen bekövetkezett. Az indítványozó által felhívott más kúriai ügyek (Kfv.I.35.733/2016/10., Kfv.I.35.205/2016/7., EBH2017.K.18.) eltérő adó-nemben és jogkérdésben születtek (az általános forgalmi adó közösségi jogba ütköző megfizetettségi feltételén alapuló visszatérítési igény), ezért azokból nem lehet következtetést levonni az indítványozó ügyére. Az indítványozó azon kérelmére, amely szerint a Kúria kezdeményezzen előzetes döntéshozatali eljárást, illetve amely szerint az, hogy a KMB nem kezdeményezett ilyet, jogellenes, a Kúria a sérelmezett ítélet indokolása [43]–[44] bekezdésében azt a választ adta, hogy a kérelem nem megalapozott, ezért azt elutasította.
- [10] 2. A Kúria támadott ítéletével szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Abtv. 27. §-a alapján. Indítványában a következőket adta elő.
- [11] A tulajdonhoz való jog [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét az indítványozó abban jelölte meg, hogy az adókülönbözetnek megfelelő összeg évekig nem állt rendelkezésére és a Kúria döntésének következményeként ez a vesztesége kamatostól nem térült meg. „A Kúria azáltal, hogy a régi Art. 124/C. § (2) bekezdésében rögzített eljárási szabályokra hivatkozva utasítja el az indítványozó kamatigényét annak ellenére, hogy az adókülönbözet kiutalására nem erre a rendelkezésre hivatkozással került sor, megfosztja az indítványozót a veszteségei megtérüléséről és ezáltal korlátozza a tulajdonhoz való jogát.”
- [12] A megkülönböztetés tilalmának [Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdés] sérelmét azzal indokolta az indítványozó, hogy homogén csoportba tartozik azokkal az adózókkal, akik/amelyek az általános forgalmi adó közösségi jogba ütköző megfizetettségi feltételén alapuló visszatérítési igényt terjesztettek elő; és amíg a Kúria az EBH2017.K.18. számon közzétett döntése szerint az előbbi körnek jár a kamat, addig az indítványozótól megtagadták azt egy határidő-számítási szabályra hivatkozva. Ettől a határidőtől azonban a másik ügyben azért tekintett el a Kúria, hogy eleget tegyen az uniós jog egyenértékűségének és tényleges érvényesülésének. Következésképpen az indítványozó ügyében is félre kellett volna tenni az eljárási szabályt a homogén csoportba tartozó adózók azonos kezelése érdekében.
- [13] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése] sérelmével kapcsolatban az indítványozó azzal érvelt, hogy ennek a részjogosítványát képezi az indokolt bírói döntéshez való jog. Hivatkozással a 26/2015. (VII. 21) AB határozat [60] bekezdésére, a Kúria ítélete azért nem felel meg az előbbi részjogosítványnak, mert annak indokolásából nem derül ki, hogy a bíróság miért nem fordult az EUB-hoz. Az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jogát sérti továbbá a Kúria ítélete azáltal, hogy figyelmen kívül hagyta az adósemlegesség, az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét.
- [14] Az indítványozó megemlítette az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és E) cikk (1)–(3) bekezdéseit is indítványában.
- [15] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.

- [16] 3.1. A kérelmező gazdasági társaság alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége fennáll, mivel a támadott ítélettel befejezett bírósági eljárásban felperes volt. Jogorvoslati jogát kimerítette, amikor keresetet nyújtott be az alperesi adóhatóság határozatát vitatva. A támadott döntéssel (a Kúria ítéletével) szemben további jogorvoslati eljárás nem állt a rendelkezésére. Az indítvány felhívja az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó rendelkezést (Abtv. 27. §), kifejezett kérelmet tartalmaz a jogkövetkezmények megállapítására, valamint pontosan megjelöli a támadott kúriai ítéletet és az Alaptörvény sérlőni vélt rendelkezéseit, amelynek közléséhez képest (2021. június 17.) az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül nyújtotta be indítványát 2021. augusztus 16-án. Tehát az indítvány eleget tett az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a), c)–d) és f) pontjaiban foglalt követelményeknek.
- [17] 3.2. A határozott kérelem követelménye azt is magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya [lásd pl. 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]] az ügy érdemi elbírálásának akadálya” [lásd legutóbb: 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]]. Visszautasításra ad okot az is, ha az indítványozó érvelése nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást. Az alkotmányossági összefüggéseket tehát be kell mutatnia az indítványozónak [a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3053/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [12]; 3231/2018. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [13]; 3327/2019. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]; 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]; 3077/2020. (III. 18.) AB végzés, Indokolás [17]].
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével és E) cikk (1)–(3) bekezdésével összefüggésben az indítványozó indokolást nem adott elő, azokat csak megemlítette egy-egy alkalommal indítványa 4. oldalán. A támadott ítélet alaptörvény-ellenességével ezeket tehát egyáltalán nem hozta kapcsolatba. Következésképpen az indítvány e tekintetben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában szabályozott feltételeknek, ami az érdemi elbírálás akadályát képezi.
- [19] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az XIII. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az indítvány megfelel a határozott kérelemmel szemben támasztott törvényi feltételeknek.
- [20] 3.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát. E feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [21] Az Alkotmánybíróság először az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállását mérlegelte. Ennek során figyelembe vette, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van a tulajdonhoz való joggal, a megkülönböztetés tilalmával, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal és annak a részét képező indokolt bírói döntéshez való joggal kapcsolatban [lásd különösen: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [28]–[34]; 8/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [43]–[51]; 3040/2021. (II. 19.) AB határozat, Indokolás [48]–[49]; 34/2019. (XI. 29.) AB határozat, Indokolás [56]; 20/2021. (V. 27.) AB határozat, Indokolás [34]–[39]; 3233/2021. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [32]–[33]]. Jelen alkotmányjogi panasz ezekhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolta volna.
- [22] Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a jelen ügyben felmerül-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye.
- [23] Szükséges emlékeztetni arra, hogy állandó gyakorlata szerint „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.”

- {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} A bíróságok eljárásában eldöntendő jogértelmezési, illetve ténykérdések felülmérlegelésére az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket {lásd először: 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]; lásd még például: 3385/2021. (IX. 24.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [24] Ismét rá kell mutatni arra, hogy következetes gyakorlata szerint „a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon” {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; legutóbb lásd: 3241/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [37]}. Az indítványozó szerinti vélt vagy valós jogszabálysértés nem szolgálhat alapul az Alkotmánybíróság eljárására. Az EUB adójogi gyakorlatának konkrét ügyre való alkalmazása adójogi szakkérdés. Még az előzetes döntéshozatali eljárások kezdeményezésének szakjogi kérdéseiben sem foglal állást az Alkotmánybíróság {lásd: 3392/2020. (X. 29.) AB végzés, Indokolás [20]; az illetekkel kapcsolatban: 3208/2020. (VI. 11.) AB végzés, Indokolás [37]; 3290/2021. (VII. 7.) AB végzés, Indokolás [33]; 3472/2021. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [6]}.
- [25] A fentieket figyelembe véve a jelen ügyben az volt megállapítható, hogy az indítványozó valójában adójogi szakkérdések – így különösen a 180 napos határidő kezdő napja meghatározásának – felülvizsgálatát kérte az Alkotmánybíróságtól azon oknál fogva, hogy azokat számára kedvezőtlen tartalommal értelmezte a Kúria. Az Alkotmánybíróság annak a ténykérdésnek a felülvizsgálatára nincs felhatalmazva, hogy az adóhatóság 2235494235 számú határozata mit tartalmaz a kamat érvényesítése iránti igény jogcímeiként. Annak a szakjogi kérdésnek a felülvizsgálatára sincs felhatalmazva az Alkotmánybíróság, hogy a kamat érvényesítésének jogcímét helyesen állapította-e meg a Kúria. Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének elutasítása nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, figyelemmel a támadott ítélet indokolása [43]–[44] bekezdésére. Ennek tartalma ugyanis eloszlatja azokat a kételyeket, amelyeket az indítványozó alapjogi alapon megfogalmazott az indokolás minőségével kapcsolatban. Nem kétséges, hogy az adósemlegesség, az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve az uniós jog fontos részét képezik, azok azonban nem tartoznak hozzá a nemzeti bíróságok előtt folyó eljárások alkotmányjogilag védett minőségéhez, ezért az ezek sérelmére vonatkozó érvelés alkalmatlan arra, hogy kételyt ébresszenek a *fair* eljárás lefolytatása tekintetében.
- [26] Összességében azt lehetett megállapítani ebben az ügyben, hogy nem volt lehetőség és szükség arra, hogy a tulajdonhoz való joggal, a megkülönböztetés tilalmával és a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos indítványozói előadást az Alkotmánybíróság érdemben vizsgálja, mert e körben az indítványozó ténykérdéseket, adójogi és uniós jogi szakkérdéseket fessegetett annak érdekében, hogy jogorvoslást nyerjen a Kúria ítéletével szemben. Az Alkotmánybíróság nem jogosult hagyományos jogorvoslati fórumként eljárni alkotmányjogi panasz eljárásban.
- [27] 4. Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján tanácsban eljárva az Abtv. 29. §-a, 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontja, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. február 15.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörchneré dr. Marosi Ildikó
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3355/2021.

